

TOSHKENT OQSHOMI

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 27 (14,130) 6 ИЮЛЬ, ПАЙШАНБА 2023 йил

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

vfo.uz

vfo_uz@mail.ru

[@Toshkent_oqshomi](https://www.instagram.com/Toshkent_oqshomi)

[Toshkent oqshomi](https://www.facebook.com/Toshkent_oqshomi)

[Toshkent Oqshomi_24](https://www.telegram.com/Toshkent_Oqshomi_24)

УСТУВОР МАҚСАДИМИЗ – ИНСОНГА ЎЗ САЛОҲИЯТИНИ РЎЁБГА ЧИҚАРИШ УЧУН МУНОСИБ ШАРОИТ ЯРАТИШ!

Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партиясининг XI съездида номзодимиз Шавкат Мирмонович Мирзиёев узоқ йиллар давомида йиғилиб қолган, жамиятда ўз ечимини кутаётган тизимли муаммолар ва воқеликни чуқур таҳлил қилиб, тарихан қисқа вақтда Ўзбекистон давлатчилигидаги мавжуд муаммоларни ҳал этиш борасида амалга оширилган кенг қўламли ислохотлар билан бир қаторда, келгуси етти йил ичида амалга оширилиши лозим бўлган устувор мақсад ва йўналишлар, стратегик вазифаларни баён этди. Улар, шубҳасиз, бугундан курилайотган келажагимиз, барпо этиладиган эртанги кунимиз қиёфасини аниқлаб беради.

Ушбу стратегиянинг энг устувор йўналиши – ҳар бир инсонга ўз салоҳиятини рўёбга чиқариш учун муносиб шароит яратишдан иборат.

СИФАТЛИ БИЛИМ, ТАЪЛИМ ВА ТАРБИЯ – ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОРИ

Янги Ўзбекистон айнан мактаб остонасидан, таълим-тарбия тизимидан бошланади, мамлакат тараққиёти илм-фан ва инновацияга таянади. Зеро, мактабгача таълим ва мактаб таълими, олий ва ўрта махсус таълим тизими ҳамда илмий-маданий муассасаларни Учинчи Ренессанснинг тўрт узвий ҳалқаси, боғча тарбиячиси, мактаб муаллими, профессор-ўқитувчилар ва илмий-ижодий зиёлиларимиз эса янги Уйғониш даври, глобаллашув даврида мамлакатимиз рақобатбардошлигининг тўрт таянч устунидир.

Шу муносабат билан, номзодимиз Шавкат Мирзиёев дастурида бу йўналишда қуйидаги вазифалар устувор, деб белгиланди.

Биринчидан, 2030 йилга қадар мактабгача таълимга бўлган эҳтиёжни тўлиқ қоплаб, қамровни 100 фоизга етказиш ва боғчаларнинг моддий-техник базасини ривожлантириш. Ушбу мақсадда:

7 фоизлик ставкада 10 йил муддатга кредит бериш учун имконият яратилиб, ишлаб чиқариш корхоналарининг боғча қуришга сарф этиладиган харажатларини солиқлардан тўла озод қилиш тартиби ишлаб чиқилади;

2030 йилга қадар қўшимча 2 мингта боғча қуриш чоралари кўрилади;

эҳтиёжманд оилалар фарзандлари учун боғча, жумладан, хусусий боғча харажатлари давлат томонидан қоплаб бериш тартиби жорий этилади;

ҳар бир боғчани компьютер синфи билан таъминлаш чоралари кўрилади. Бу, ўз навбатида, болаларни эрта ёшдан бошлаб замонавий ахборот технологияларига ўргатишга ва уларнинг келажақда

юксак салоҳиятга эга бўлишига хизмат қилади.

Шунингдек, боғча ва мактаблар инфратузилмасини ривожлантириш, жумладан, филтрланган ичимлик суви, санитария-гигиена инфратузилмаси билан тўлиқ таъминлаш ҳамда болаларнинг соғлом овқатланишига қўмаклашиш мақсадида уларга оқсил, витамин ва минераллар билан бойитилган сут ва йод билан тўйинтирилган нон маҳсулотлари берилиши йўлга қўйилади.

Иккинчидан, мактабларда қўшимча 2,5 миллион ўқувчи ўрнини яратган ҳолда таълим сифати тубдан яхшиланади. Шу мақсадда:

“Йилига 500 минг ўқувчи ўрни” дастури ишлаб чиқилиб, амалга оширилади;

хусусий таълимга қўшимча энгилликлар берилиб, давлат-хусусий шериклик тамойили асосида мактаблар қуриш кенг жорий этилади;

бошланғич синф ўқувчилари таълим планшетлари билан тўлиқ таъминланади ва бунинг учун зарур молиявий имкониятлар яратилади;

чекка ҳудудларда “мактаб автобуслари” бепул йўлга қўйилади;

2030 йилгача барча туман ва шаҳарларда “Истеъдод – Интилиш – Истиқбол” номли ихтисослаштирилган мактаблар ташкил этилиб, уларда Президент мактабларидан кам бўлмаган шароит яратилади ва эҳтиёжманд оилалар фарзандлари учун 70 фоиз квота ажратилади;

барча мактабларга “тил эгалари” бўлган ўқитувчилар жалб қилинади, бу мақсадларга ҳар йили 200 миллиард сўм маблағ ажратиш чоралари кўрилади. Зеро, хорижий тилларни билиш – ёшларимиз учун дунё эшикларини очадиган калит.

Учинчидан, олий таълим ва илм-фан тизимларини илғор хорижий тажриба асосида ривожлантириш. Шу мақсадда:

дунёдаги “Топ-500”га кирадиган чет эл олийгоҳлари билан ҳамкорликда камида 50 та қўшма ўқув дастури ва “икки дипломли тизим”ни (“double degree”) жорий этиш асосий вазифа бўлади. Бугунги кунда жаҳоннинг (АҚШ, Германия, Франция, Италия, Финляндия, Нидерландия, Туркия, Россия, Индонезия, Исроил ва бошқа қатор давлатлар) нуфузли олий ўқув юртлари билан ҳамкорликдаги “double degree” таълим дастурлари асосида ўқитиш қамрови кенгаймоқда.

Бу жамиятимиз ва давлатимиз тараққиётига хизмат қилувчи зарур мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлашни йўлга қўйиш ва таълим сифатини оширишга хизмат қилмоқда;

биотехнология, сунъий интеллект ва бошқа юқори технология йўналишларда истеъдодли ёшларни энг нуфузли хорижий олийгоҳларга давлат ҳисобидан ўқишга юбориш бўйича 200 миллион АҚШ долларилек дастурлар амалга оширилади. Ушбу ташаббуслар дунёнинг аксарият мамлакатлари “Тўртинчи саноат инқилоби” арафасида турган бир пайтда Ўзбекистоннинг рақобатбардошлигини оширишга хизмат қилади;

илм-фан ва инновацияларни ривожлантиришга 1 миллиард АҚШ доллари ажратилиши учун молиявий имкониятлар янада кенгайтирилади.

Шунингдек, маданият, санъат ва адабиёт вакиллари, маънавият соҳаси ходимлари, барча зиёлиларнинг машаққатли ва шарафли меҳнатини қадрлаш ва рағбатлантириш бўйича қўшимча чоралар кўриб борилади.

Номзодимиз Шавкат Мирзиёев томонидан илгари сурилган ушбу ташаббуслар мамлакатимизнинг инновацион ривожланиш йўлидан жадал харақатланиши, “билимлар иқтисодиёти” ҳамда “рақамли иқтисодиёт”, “ахборот жамияти” шакллантирилишига эришишнинг муҳим ва зарур шартлари сирасига ҳам киради. Зеро, келажагини ўйлаган, жаҳон тараққиётидан ортда қолишни истамаган давлатлардан нафақат ўзгаришлар фалсафасини англаш қобилияти, балки уларнинг ҳаётимизга кириб келиш суръатларини ҳисобга олган ҳолда мобиллик, тезкорлик, кенг қўламли ишларни кечиктирмасдан амалга ошириш талаб қилинади.

СОҒЛОМ ВА БАРКАМОЛ МИЛЛАТГИНА БУЮК ИШЛАРГА ҚОДИРДИР

Сўнги йилларда Янги Ўзбекистонда барча учун малакали тиббиётни яратиш, соғлиқни сақлаш тизимини аҳолига қулай тарзда янгилаш, мамлакатимизни аҳолиси ўртача умр кўриш даражаси юқори бўлган илғор давлатлар қаторига киритиш борасида кенг қўламли ислохотлар амалга оширилди.

Бу борадаги изчил ислохотларни сифат жиҳатдан янги босқичга чиқариш учун номзодимиз дастурида қуйидаги устувор вазифалар белгиланган.

Биринчидан, аҳоли ўртасида ижтимоий аҳамиятга молик касалликларни барвақт аниқлаш ва улар билан касалланиш кўрсаткичларини кескин камайтириш чораларини кўриш. Шу мақсадда:

2030 йилга қадар оналар ва болалар ўлими, болалар ўртасида ирсий касалликларни камида 2 баробар қисқартириш, онкологик, юрак-қон томир, диабет, нафас йўллари ва юқумли касалликлар бўйича эрта ўлимни эса 2,5 баробар камайтириш соҳадаги энг асосий вазифалардан бири бўлади;

сил билан касалланиш даражасини кескин камайтириш учун зарур имкониятлар ишга солинади; жигар циррозига олиб келувчи “Гепатит С” касаллигини 100 фоиз давлат ҳисобидан даволаш йўлга қўйилади.

Иккинчидан, 2030 йилга қадар тиббиётга бюджетдан ажратиладиган йиллик маблағ ҳажминини 2 қарра ошириб, 6 миллиард АҚШ долларига етказиш ва аҳолини кафолатланган тиббий хизмат билан қамраб олиш даражасини янада кенгайтириш. Бу йўналишда:

2024 йилдан бирламчи бўлин орқали энг кўп учрайдиган 10 та касалликни даволаш ва 6 та тиббий хизматдан иборат кафолатланган тиббий пакетни аҳолига бепул тақдим этиш бўйича зарур чоралар кўриш;

туғиш ёшидаги ва ҳомиладор аёллар, болаларга 7 турдаги витаминлар, йод ва фолий кислотасини бепул тарқатиш ишларини давом эттириш;

350 минг диабет, 1,5 миллион юрак-қон томир касаллиги бор беморларни даволаш билан тўлиқ қамраб олиш;

ҳар йили юрак нуқсонли бор 5 минг болани ва кўриш қобилиятини йўқотиш эҳтимоли юқори бўлган 10 минг чақалоқни бепул даволаш;

соғлиқни сақлаш тизимини тўлиқ рақамлаштириш ва тиббий суғурта тизими жорий этиш назарда тутилган.

Учинчидан, онкологик беморлар даволаниши ва соғайиб кетиши учун зарур шароитлар яратиб, уларнинг одатий ҳаётга қайтишига қўмаклашиш. Жумладан:

онкологик касаллиги бор 120 минг беморни даволаш билан тўлиқ қамраб олиш;

онкологик беморлар ҳаётини сақлаб қолиш мақсадида ўзак ҳужайраларини трансплантация қилиш амалиётини йўлга қўйиш;

эҳтиёжманд оилаларнинг онкологик касаллиги бор фарзандларида ўзак ҳужайраларини трансплантация қилиш харажатларини тўлиқ давлат ҳисобидан қоплаш учун молиявий ресурслар жалб қилиш бўйича зарур чоралар кўрилади.

Ижтимоий хизматлар соҳасини кенгайтириш ва камбағалликни қисқартириш – барқарор ривожланиш гарови

Мазкур мақсадда партия томонидан кўрсатилган номзод дастурида қуйидаги устувор вазифалар белгиланган.

Биринчидан, ҳар бир маҳаллада профессионал ижтимоий ходимлар фаолиятини ва ижтимоий хизматларни манзилли асосда кўрсатиш тизимини йўлга қўйиш. Бунда:

оғир ҳаётга аҳволга тушган ёки тушиш хавфи юқори бўлган ҳар бир оила бўйича алоҳида “ижтимоий хизмат иши” юритиш тартибинини ишлаб чиқиш. Ушбу оилаларда шароитни яхшилаш, уларга даволаш, дориларни етказиш, фарзандларини боғча

ва мактабга жойлаштириш, моддий ёрдам бериш каби ижтимоий хизматлар кўрсатиш манзилли чораларини амалга ошириш белгиланган;

туманларда ижтимоий хизматларни “ягона дарча” тамойили асосида кўрсатадиган ижтимоий хизматлар марказлари, психолог, ҳуқуқшунос, ижтимоий ходимдан иборат “мобиль гуруҳлар” фаолиятини йўлга қўйиш;

болаларни васийликка олиш тизими, васийларни танлаш мезонлари ва мониторинг қилиш тартибини қайта кўриб чиқиш кўзда тутилган.

Иккинчидан, ногиронлиги бўлган шахсларни қўллаб-қувватлаш бўйича янги тизим яратилади. Жумладан:

ортопедия, реабилитация, тиббиёт ва дори воситаларини ногиронлиги бўлган шахсларнинг ўзи танлайдиган, давлат эса, фақат пулини тўлаб берадиган тизим жорий этилади;

протез-ортопедия буюмлари билан таъминлаш учун йўналтириладиган маблағларни ҳозирги 80 миллиард сўмдан 250 миллиард сўмга кўпайтириш ушбу йўналишда устувор вазифа бўлади;

ногиронликни белгилаш бўйича ҳозирги тиббий моделдан ижтимоий моделга ўтиш учун зарур чоралар кўрилади. Бунда, ишлаш истагидаги ногиронлиги бўлган шахсларга зарур шароитлар яратилади;

ногиронлиги бўлган шахсларни меҳнат бозорида талаб юқори бўлган касбларга бепул ўқитиш ҳамда уларни бизнесга жалб қилиб, даромад топишга ўргатган, маҳсулотини реализация қилишга кўмаклашган тадбиркорларга имтиёз ва афзалликлар бериш йўлга қўйилади;

ногиронлиги бор оила аъзосига қаровчи эҳтиёжманд инсонларга иш ҳақи тўлаш тизими жорий қилинади.

Учинчидан, Янги Ўзбекистонни — аёллари ҳаётдан рози бўлиб, бахтли-саодатли яшайдиган мамлакатга айлантиришга устувор аҳамият берилади. Бу борада, хусусан:

хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини, сифатли таълим олишини таъминлаш, иқтисодий, ижтимоий ва сиёсий фаоллигини ошириш, гендер тенглик масалалари бундан буён ҳам энг асосий вазифа бўлиб қолади;

қийин аҳволга тушиб қолган хотин-қизлар учун ҳуқуқий ва психологик ёрдам кўрсатиш хизмати кенгайтирилади;

эўравонликка учраган аёлларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича “Call-марказлар” ташкил қилинади;

туғруқ таътилидаги аёллар учун онлайн ишлаш тизими жорий этилади.

Тўртинчидан, кадрли отахон ва онахонларимизнинг соғлигини тиклаш, мазмунли дам олиши учун қўшимча шароитлар яратиш бўйича махсус дастур қабул қилинади. Бунда:

юртимиздаги уч миллиондан ортиқ нурунийлар ҳар йили бепул тиббий кўриқдан ўтказилиши, шифохона ва сиҳатгоҳларда даволаниши, улар учун юртимиз бўйлаб саёҳатлар ташкил этилиши бўйича барча шароитлар яратилиши; кексаларга малакали тиббий хизмат кўрсатиш учун оилавий шифокорлик пунктлари ва поликлиникаларни қўшимча ускуналар билан таъминлаш чоралари кўрилиши;

“Уч авлод учрашувлари”, “Оталар жасорати – ибрат намунаси”, “Ўнта ёшга – бир нуруний” ҳаракати каби маънавий-тарбиявий ишлар янада кучайтирилиши белгиланмоқда.

Бешинчидан, мамлакатимизда камбағалликни қисқартиришга қаратилган сиёсат изчил давом эттирилади. Жумладан:

3 миллион ёшнинг меҳнат қобилиятини ишга солиш орқали уларни камбағаллик чангалидан олиб чиқиш;

ижтимоий қўллаб-қувватлашга оид дастурлар камбағал аҳоли билан бирга даромади паст бўлган қатламларни ҳам қамраб оладиган тизим яратиш;

тадбиркорларга “ижтимоий шериклик” асосида камбағал тоифа учун бандлик дастурларини амалга оширишда қўшимча имтиёз ва рағбатлар бериш, бунга ҳар йили камида 1 миллиард АҚШ долларини йўналтириш асосий вазифа бўлади.

Олтинчидан, ҳар бир оила ўз уй-жойига эга бўлиши учун зарур шароитлар яратилади.

Олдиндаги етти йилдаги асосий вазифа – 15 миллиард АҚШ доллари йўналтириш ҳисобига, қўшимча 1 миллион хонадонли уй-жойлар қурилишини таъминлаш. Қурилиш-пудрат ташкилотлари ҳамда аҳолига арзон ва узоқ муддатли кредитлар тақдим этиш тартибини ишлаб чиқишдир.

Мавлуда ХЎЖАЕВА,

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты,

ЎзЛиДеП фракцияси аъзоси,

Шаҳноза ХОЛМАҲМАТОВА,

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты,

ЎзЛиДеП фракцияси аъзоси

ИЖТИМОЙ ТЕНГЛИК ВА ХАЛҚ ҲОКИМИЯТЧИЛИГИГА АСОСЛАНГАН ДЕМОКРАТИК БОШҚАРУВ

Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан Президентликка номзод сайловолди дастуридаги асосий ғоялардан ҳисобланади. Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига кўрсатилган номзод Улуғбек Иноятовнинг сайловолди дастурининг VII йўналиши “Ижтимоий тенгликка ва халқ ҳокимиятчилигига асосланган демократик бошқарув” деб номлангани ҳам бежиз эмас. Унда белгиланган мақсад ва вазифалар айнан жамиятимизда долзарб масалаларга бағишлангани билан ажралиб турибди.

Дастурда “Биз мамлакатда ижтимоий тенгликка асосланган халқ ҳокимиятчилиги принципини мустаҳкамлаш орқали демократик ижтимоий давлатни барпо этиш тарафдоримиз” деган фикр илгари сурилади.

Хўш, халқ ҳокимиятчилиги деганда нима тушунилади? У қандай хусусиятларга эга? Аввало, халқ ҳокимиятчилиги фуқароларнинг жамият ва давлат ишларини бошқаришда бевосита ва билвосита иштироки демакдир. Уюшқоқлик, бир-бирининг фикрини эшитиш, ўзаро ҳурмат ва бирдамликда ҳаракат қилиш халқ ҳокимиятчилигининг муҳим жиҳатидир.

Таъкидлаш лозимки, халқ ҳокимиятчилиги – демократиянинг мазмуни ҳамда ажралмас шarti. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг II боби ҳам айнан “Халқ ҳокимиятчилиги” деб номланиб, уни рўёбга чиқариш бўйича муҳим қоидалар мустаҳкамлаб қўйилган.

Жумладан, янги таҳрирдаги Конституциямизнинг 7-моддасида “Халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаидир. Ўзбекистон Республикасида давлат ҳокимияти халқ манфаатларини кўлаб ва Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ҳамда унинг асосида қабул қилинган қонунлар ваколат берган органлар томонидангина амалга оширилади”, деган қоида белгиланган.

ЎзХДПдан номзоднинг сайловолди дастурида таъкидланганидек, барча инсонларнинг ёши, жинси, жисмоний имконияти, миллати, дини ва ижтимоий келиб чиқишидан қатъи назар, ижтимоий, иқтисодий ва сиёсий ҳаётда фаол иштирок этишини қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш зарур.

Албатта, халқ ҳокимиятчилиги принципи фуқароларнинг жамият ҳамда давлат ишларини бошқаришда бевосита ва ўз вакиллари орқали иштирок этиш ҳуқуқида ҳам намоён бўлади.

Асосий Қонуниimizга мувофиқ, бу ўзини ўзи бошқариш, референдумлар ўтказиш ҳамда давлат органларини демократик тарзда ташкил қилиш, шунингдек, давлат органларининг фаолияти устидан жамоатчилик назоратини ривожлантириш ҳамда такомиллаштириш йўли билан амалга оширилади.

Халқ ҳокимиятчилиги принципи билан бевосита боғлиқ устувор қоидалар мавжуд бўлиб, улар давлат ҳокимияти тизимида ўзаро тийиб туриш ҳамда мувозанатни сақлаш, ижтимоий-сиёсий хилма-хилликни таъминлаш, муҳими, инсон манфаатларининг давлат манфаатларидан устуворлигини кафолатлашга хизмат қилади.

Халқ ҳокимиятчилиги – бу жамиятда қонун устуворлиги ва ҳуқуқий маданият нечоғлик юксак даражада эканини кўрсатувчи ўзига хос индикатор ҳам дейиш мумкин. Агар кишилар ўз ҳуқуқларидан тўлиқ фойдаланишга интилмасалар, энг олижаноб ва мукамал қонунлар ҳам уларни демократик муҳитда яшашга ўргата олмайди.

Шу нуқтаи назардан биз мамлакатда ижтимоий тенгликка асосланган халқ ҳокимиятчилиги принципини мустаҳкамлаш орқали демократик ижтимоий давлатни барпо этиш тарафдоримиз. Бу аҳолининг барча, жумладан, ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларининг давлат, жамият ҳаёти, суд-ҳуқуқ тизимида тенглик асосида иштирок этишини кафолатлашда муҳим аҳамият касб этади.

Дастурда “Фуқаролик жамияти институтлари мамлакатда демократия, ҳуқуқий давлат ва шахс эркинликларини таъминлашнинг муҳим кафолати бўлиб хизмат қилади. Биз мамлакатимизда кучли фуқаролик жамиятини янада ривожлантириш тарафдоримиз”, деган фикрлар илгари сурилади.

Миллий давлатчилик асосларини мустаҳкамлашга қаратилган кучли давлатдан кучли фуқаролик жамиятига босқичма-босқич ўтиш масаласи мамлакатимизда олиб борилаётган фаол демократик янгиланиш ва модернизациялаш жараёнларининг ажралмас қисми бўлиши лозим.

Фуқаролик жамиятида:

нодавлат, жамоат ташкилотлари, хусусан, сиёсий партиялар, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари давлат тизимини мустаҳкамлашга, сайловчиларнинг ўз аъзоларининг ва давлатнинг манфаатларини уйғунлаштириб, ижтимоий барқарорликни таъминлашга хизмат қилиши;

марказлашган бошқарув билан халқ ҳоқимиятичилигининг бошқа субъектлари ўртасида ижтимоий муроса, аҳиллик, бир-бирини қўллаб-қувватлаш таъминланиши;

инсон манфаатлари давлат манфаатларидан устун туриши, давлат органлари инсонларга хизмат қилиши;

маъмурий бошқарувдан фуқароларнинг ўзини ўзи бошқарувига ўтиш муҳимдир.

Шу нуқтаи назардан номзодимиз сайловолди дастурида фуқароларнинг ўзини ўзи бошқаришини янада кенгайтиришни ҳам таклиф этмоқда.

Фуқаролик жамияти давлат томонидан тўғридан-тўғри бошқарилмайдиган фуқаролар, жамоат ташкилотлари ва кўнгилчилар уюшмаларининг ўзаро самарали ижтимоий алоқалари тизимидан ташкил топгани сабабли бу институт ўзига хос қонуниятлар – тенглик, бирдамлик, очиқлик, ўзаро ҳурмат, ишонч асосида ривожланади.

Ҳуқуқий давлатни фуқаролик жамияти ривожланишининг натижаси, деб ҳисоблаш мумкин. Ҳуқуқий давлатчиликнинг шаклланиш жараёни, ҳеч шубҳасиз, аста-секинлик билан, босқичма-босқич давом этиб, фуқаролик жамияти шаклланиши билан бирга уйғунлашиб боради.

Мамлакатимизда ижтимоий-сиёсий ва социал-иқтисодий соҳаларда юз бераётган ўзгаришларга уйғун равишда фуқаролик жамияти институтлари тобора ривожланиб бормоғи лозим. Бу, бир томондан, фуқароларнинг сиёсий тафаккури юксалаётгани билан боғлиқ бўлса, иккинчи томондан фуқаролик жамияти институтлари фаолият кўрсатадиган ҳуқуқий маконнинг кенгайиб бориши билан боғлиқдир.

Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Улуғбек Иноятов ўз сайловолди дастурида фуқаролик жамияти ва нодавлат институтлар фаолиятига алоҳида эътибор қаратаётгани шу омилларга мувофиқдир. Номзод таъкидлаётганидек, фуқаролик жамияти институтлари мамлакатда демократия, ҳуқуқий давлат ва шахс эркинликларини таъминлашнинг муҳим кафолати бўлиб хизмат қилади.

Дастурда назарда тутилган яна бир масалалардан бири – давлат функцияларини босқичма-босқич фуқаролик жамияти институтларига бериб бориш орқали уларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш, шу жумладан, ногиронлиги бўлган шахсларга ижтимоий шериклик асосида хизмат кўрсатишга ўтишдир.

Босқичма-босқич фуқаролик жамияти институтларига давлат функцияларини бериб бориш замирида ижтимоий масалаларни янада самарали ҳал этиш, бу жараёнда нодавлат институтлар фаоллиги ва таъсир кучини ошириш ғояси мужассамдир. Бу биринчи навбатда фуқароларнинг сиёсий-ҳуқуқий хабардорлиги ва маданияти юксалиб боришига қулай шароит яратади. Айниқса, одатда унча фаол ҳисобланмайдиган, жамиятдаги воқеа-ҳодисалар бўйича ўз фикри, таклифларини ҳар доим ҳам билдиравермайдиган эҳтиёжманд қатлам учун бундай шароит муҳим ҳисобланади.

Аҳолининг турли ижтимоий қатламлари ўртасида мулоқот муҳити ривожланиб бориши натижасида давлат функцияларининг босқичма-босқич фуқаролик

жамияти институтларига ўтиши жараёни табиий равишда кенгайди. Бу айни пайтда фуқароларнинг нафақат сиёсий-ҳуқуқий, шу билан бирга, ижтимоий-иқтисодий фаоллиги ошишига муҳим асос бўлади. Ижтимоий боқимандалик кайфияти ўрнига, муаммоли ҳолатларда фуқароларда ижтимоий бирдамлик ҳисси билан ҳаракат қилиш, энг мувофиқ ва тезкор ечимлар топишга интилишни кучайтиради.

Халқ демократик партияси электорати манфаатлари нуқтаи назаридан асосий устуворлик шундаки, турли йўналишдаги масалаҳат ёрдамлари, хунар ўрганиш, касб танлаш, қайта малака олиш билан боғлиқ масалалар фуқаролик жамияти институтлари орқали тезроқ ва самаралироқ ҳал этилади. Шу нуқтаи назардан ҳам давлатнинг айрим функцияларини босқичма-босқич фуқаролик жамияти институтларига бериб бориш ғояси муҳимдир.

Бу ўринда ташкилий-ҳуқуқий масалалар ҳам алоҳида эътиборга молик. Фуқаролик жамияти тузилмалари юқоридан туриб эмас, балки фуқароларнинг ташаббуси билан, ихтиёрий асосда, табиийки, муассисларнинг манфаатлари, қизиқишлари ва мойилликларига мувофиқ тузилади. Уларнинг эркинлиги ўзини ўзи бошқариш фаолиятида намоён бўлади ва айнан шу йўл билан улар жамият тараққиётига ҳисса қўшади.

Сайловолди дастурда илгари сурилган яна бир муҳим масала – фуқаролик жамияти институтларини маҳаллий миқёсда қўллаб-қувватлаш, туманлардаги нодавлат ноижорат ташкилотлари фаолиятини кенгайтириш. Ушбу ташаббус жойларда фуқаролик жамияти институтларининг янада фаол ишлаши, фуқароларни ўйлантираётган, қизиқтираётган ижтимоий масалаларни фуқароларнинг таклифлари ва бевосита иштирокида ҳал этиш учун муҳим рағбат бўлиб хизмат қилади.

Ижтимоий қизиқишлар ва манфаатлар уйғунлиги фуқароларни бир-бирига тез яқинлаштиради. Бунинг учун биринчи навбатда улар ўртасида юзма-юз ва бевосита мулоқот шаклланиши ва ривожланиши муҳим. Бундай мулоқот муҳити маълумки дастлаб маҳаллалар, туман, шаҳарлар миқёсида юзага келади.

Ижтимоий-иқтисодий хусусиятларига кўра ҳар бир ҳудуд ўзига хосдир. Мана шу ўзига хослик фуқароларни тез бирлаштиради, ижтимоий масалаларни биргаликда ҳал қилиш кўникмасини ривожлантиради. Шунинг учун фуқаролик жамияти институтлари маҳаллий миқёсда ривожланишини қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш муҳим ҳисобланади.

Сўз фуқаролик жамияти ҳақида борар экан, табиийки, бу жабҳада етакчи бўлган давлатлар тажрибасига тўхталиб ўтиш лозим. Масалан, АҚШда фуқаролик жамиятининг дастлабки институтлари турли уюшмалар, мактаблар ва турар жойлар бўйича хавфсизлик ва тартибни таъминловчи ижтимоий гуруҳлар сифатида фаолият олиб борган. Ҳарбий Европада эса бундан фарқли равишда фуқаролик жамияти институтлари иқтисодий соҳада ўз-ўзини намоён қилиб, бу янги ва эски типдаги, олдинги уюшмалар ва корпоратив бирлашмалар асосида ташкил топган мустақил бозор ташкилотлари

сифатида фаолият юритган.

Германияда фуқаролик жамияти институтларининг ўзига хос фаолияти хунарманд ва савдогарларнинг ўз-ўзини ҳимоя қилиш ва шаҳарларни бошқаришга маълум даражада таъсир ўтказишнинг дастлабки шакли сифатида қарор топган.

Ҳозирги даврда ривожланган Ғарб давлатларида фаолият олиб бораётган фуқаролик жамияти институтлари демократик сиёсий фаолликни назарда тутган ҳолда давлат устидан назоратни амалга оширади. Бунда сиёсий партиялар таъсири ва ўзини ўзи бошқариш институтлари фаоллиги тобора ортиб бораверади. Яъни, шахс эркинлиги олий қадрият сифатида баҳоланади. АҚШ, Буюк Британия ва Австралияда мазкур тамойил сабаб давлатнинг фуқаролик жамияти ҳаётига аралашуви чекланган.

Умуман олганда, ривожланган давлатларда фаолият олиб бораётган демократик институтлар замонавий фуқаролик жамияти моделини яратиш, унинг давлат бошқарувидаги самарали иштирокини таъминлаш масаласига алоҳида эътибор қаратмоқда.

Шу маънода, номзоднинг сайловолди дастурида жамият ва давлат бошқарувида фуқаролик институтларининг ўрни ҳамда аҳамиятини мустаҳкамлаш, жамоатчилик тузилмалари ва давлат органларининг ижтимоий шериклик асосидаги ҳамкорлигини янада ривожлантириш назарда тутилмоқда. Бунда давлатнинг нодавлат институтлар билан ҳамкорлиги очиқлик ва шаффофлик тамойилларига асосланишига катта урғу берилмоқда.

ЎзХДПдан номзоднинг сайловолди дастурида фуқаролик жамиятининг муҳим институти сифатида сиёсий партиялар ва уларнинг бирлашмаларининг ваколатларини кенгайтириш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилган.

Хусусан, ижро ҳоқимияти томонидан ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг энг муҳим масалалари бўйича қарорлар қабул қилишда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги сиёсий партиялар фракциялари ҳамда халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги партия гуруҳлари билан маслаҳатлашувлар ўтказиш механизмини жорий этиш тўғрисидаги таклиф муҳим аҳамиятга эга, деб ҳисоблаймиз.

Зеро, ижро этувчи ҳоқимиятнинг аҳолининг манфаатларига тааллуқли, ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг энг муҳим масалалари бўйича халқ вакиллари билан маслаҳатлашуви бундай долзарб масалалар юзасидан ҳар томонлама пухта ўйланган, барча тарафларнинг манфаатларига мос келувчи қарорлар қабул қилиш имконини беради ҳамда халқ ҳоқимиятчилиги принципига тўлақонли мос келади.

Бунинг натижасида аҳолининг турли қатламлари ҳуқуқ ва манфаатларига мос ижтимоий жиҳатдан самарали қарорлар қабул қилиниши бўйича ҳуқуқий асослар мустаҳкамланади. Сиёсий партиялар, уларнинг депутатлик бирлашмалари дастурий ғояларидан келиб чиқиб, ўз электорати манфаатларини ҳимоя қилишга интилади.

Шерали МАМАДЕЦОЕВ,
Бахтиёр ТАШЕВ,
Ўзбекистон Халқ демократик партиясидан
Президентликка номзоднинг ишончли
вакиллари

АДОЛАТЛИ КЕЛАЖАКНИ ТАНЛАЙМИЗ

Дастурда нодавлат тиббиёт ташкилотларини тижорат ташкилотидан нотижорат ташкилотига ўтказиш масаласи ҳам ўртага ташланган. Бу айни юқоридаги масалани ижобий ҳал қилишнинг яна бир самарали усули ҳисобланади. Чунки тиббиёт ташкилоти бутунлай тижорат ташкилотига айланса, маблағ кетидан қувиш бошланади.

Маблағ кетидан қувиш эса соғлиқни сақлаш тизимида аҳволни қийинлаштиради, ижтимоий мақсадлардан тижорий мақсадлар устун қўйилишига сабаб бўлади. Тизимда турли иллатларнинг юзага келишига омил яратлади. Шунинг учун ҳам уларни нотижорат ташкилотга айлантириш мақбул йўл кўринади. Бу амалиёт Жанубий Корея ва бошқа қатор ривожланган давлатлар тажрибасига тўла мос келади.

Дастурда оғир касалликларни давлат томонидан даволашни кенгайтириш масаласи ҳам тўғри қўйилган, деб ҳисоблайман. Чунки шундай касалликлар борки, улардан фориг бўлиш учун ҳар қандай фуқаро ёки оиланинг имконияти, кучи етавермайди. Баъзан эса жамиятда эпидемия ёки пандемияни юзага келтирадиган касалликлар пайдо бўлади. Бу эса ўз-ўзидан оғир касалликларни ва пандемия туфайли юзага келган асоратли касалликларни даволашда давлатнинг фаолиятини кенгайтиришни талаб қилади. Қолаверса, аҳолининг кафолатланган тиббий хизматлардан фойдаланиш масаласи янги таҳрирдаги Конституциямизда ҳам ўз аксини топганки, бу номзоднинг дастуридаги айни масалада ҳам ифодаланган.

Сайловолди дастуридаги фармацевтика ва тиббиёт ходимлари орасидаги яширин келишувлар ортдан беморларга ҳаддан зиёд дорилар сотиб олишга таъсир кўрсатиш юқорилагани, Ўзбекистон антибиотиклар истеъмоли бўйича етакчи ўринларда экани ҳақидаги фикрлар ҳам ҳеч кимни эътиборсиз қолдирмайди. Афсуски, бундай салбий ҳолатлар ҳаётимизда мавжуд ва уларни бартараф этиш зарур. Ахир бундай келишувлар оқибатида фуқароларнинг қанчадан-қанча маблағлари кўкка совурилади, энг ачинарлиси, фуқароларимизнинг соғлиғига зиён етади. Шунинг учун ҳам номзод ўз сайловолди дастурида дориларнинг ягона электрон базасини янада такомиллаштириш масаласини ўртага қўяди. Бу орқали дори-дармонларнинг ноқонуний айланмасини, фармацевтика ва тиббиёт ходимлари ўртасидаги яширин келишувларни ҳамда дорилар нархининг асосиз оширилишини бартараф этиш мумкин, деб ҳисоблайди.

Умуман олганда, соғлиқни сақлаш тизимини ижтимоий давлат тамойилига мувофиқлаштириш ва шу асосда “Ўзбекистон Республикасининг Соғлиқни сақлаш кодекси” лойиҳасини янада такомиллаштириш масаласи дастурдаги асосий йўналишлардан бири қилиб белгиланган.

Номзод дастуридаги яна бир муҳим масала, мамлакатимизда “ақлли тиббиёт” тизимини шакллантиришнинг ҳуқуқий асосларини ишлаб чиқиш, тиббиёт соҳасига замонавий ахборот-коммуникация технологияларини кенг жорий этишни кенгайтириш билан боғлиқ. Зеро, бугунги кунда дунё тиббиётининг илғор усуллари билан танишиш, хорижий давлатларнинг соғлиқни сақлаш тизимидаги ютуқларидан самарали фойдаланиш, аҳолимизнинг соғлиғини янада яхшилаш учун “ақлли тиббиёт”дан, телемедицинадан, замонавий ахборот-технологияларидан фойдаланиш ҳаётий заруратга айланган. Бу эса бугунги ислохотларимизнинг, аҳоли саломатлигини сақлашнинг муҳим шартларидан биридир. Шу сабабли, дастурдаги бундай ғояларни тўлиқ қўллаб-қувватлайман.

Исмоил САИФНАЗАРОВ,
Ташкент давлат иқтисодиёт университети
профессори, фалсафа фанлари доктори:
— Янгиланган Конституциямизнинг 52-моддасида давлат ўқитувчиларнинг шаъни ва кадр-қимматини ҳимоя қилади, уларнинг ижтимоий ва моддий жиҳатдан

фаровонлиги, касбий жиҳатдан ўсиши тўғрисида ғамхўрлик кўрсатади, деган норма белгиланган.

Шундан келиб чиқиб, “Адолат” СДП номзоди ўз сайловолди дастурида ўқитувчининг обрў-эътибори — бу аввало, миллатнинг, бутун халқнинг обрў-эътибори эканига алоҳида урғу бермоқда. Партия ҳам ўз электоратининг салмоқли қисмини ташкил этган педагог ходимларнинг нуфузини ошириш ҳамда юксак мақомини белгилаш орқали уларнинг жамият ҳаётидаги ролини мустаҳкамлашга қаратилган ҳуқуқий чораларни кўриш тарафдори. Шу мақсадда ўқитувчининг мақомига оид қонуннинг тез фурсатда қабул қилиниши номзоднинг дастурида устувор масала сифатида эътироф этилган.

Маълумки, миллий иқтисодиётимизнинг барқарор ўсиши, энг аввало, замонавий илғор технологияларнинг ҳаётга татбиқ этилиши билан боғлиқ. Замонавий илғор технологияларни ҳаётга татбиқ этиш учун эса таълим, илм-фан, инновацияларни ривожлантириш талаб этилади. Шунинг учун дастурда фан — таълим — ишлаб чиқариш тизимларининг узвий алоқадорлигини таъминлаш масаласи замонавий илғор технологияларни юзага келтиришнинг асоси сифатида белгиланади.

Ҳаммамизга аёнки, ҳар қандай жамиятда таълимни ривожлантирмасдан туриб, илм-фан соҳасида янгиликларни яратиб бўлмайди. Илм-фан соҳасида янгиликлар бўлмаса, инновацияни юксалтириш, янги технологиялар яратиш қийин кечади. Буларсиз эса жамият тараққиёти юзага келмайди. Шу сабабли номзод дастурида таълим, илм-фан, инновацияни янада ривожлантириш масаласини кундалик ҳаётимизнинг асосий вазифаларидан бири, деб белгилайди. Нафақат белгилайди, балки таълим, илм-фан ва инновацияни ривожлантириш пировард мақсад — адолатли жамият ва ҳуқуқий давлат барпо этишнинг асосий омили, деб қарайди.

Бугунги кунда таълим тизими ва илм-фан ўртасида, илм-фан билан инновация ўртасида узвий боғланишлар, ҳамкорликлар кутилганидек натижа бермоқда, деб айта олмаيمиз. Шу билан бирга, олимларнинг илмий ва инновацион ишланмаларини тижоратлаштириш, яъни уларни ишлаб чиқаришга жалб қилиш даражаси юқори эмас. Бошқача айтганда, илм-фан янгиликлари билан саноат, ишлаб чиқариш ўртасида узилиш мавжуд. Яратилаётган илм-фан кашфиётлари, ихтироларини ҳаётга татбиқ этиш ишларини жадаллаштириш лозим.

Бу даражани юксалтириш учун номзод дастурида яна бир жараёнга — иқтисодиётнинг ҳақиқий драйвери бўлган инженер, технолог, агроном-механизатор каби мутахассислар сонини кўпайтириш ва малакасини ошириш ҳамда уларни қайта тайёрлаш масалаларига алоҳида эътиборни қаратади. Бу бежиз эмас. Чунки ушбу соҳалардаги аксарият илғор фикрлар, ғоялар, ихтиро ва кашфиётлар айнан шу соҳалар вакилларининг фаолияти туфайли юзага келади.

Номзод дастурида эътиборни мактаб таълимини халқаро таълим дастурлари асосида изчил ислоҳ қилиш жараёнига ҳам қаратади. Бунинг сабаби аниқ, чунки илм-фаннинг, инновацион янгиликларнинг асоси биринчи навбатда, халқ таълими, мактабларда ўқитиш тизимини яхшилашдан бошланади. Яъни ҳамма нарса таълим дастурларидан бошланади.

“Адолат” социал-демократик партиясидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Робохон Маҳмудованинг сайловолди дастурида тўққизта йўналиш бўйича амалга ошириладиган ишлар белгилаб олинган. “Адолат” социал-демократик партиясининг дастурларига ҳамоҳанг ва уйғун бу йўналишларда Ватанимиз тараққиёти йўлида демократик, ҳуқуқий, ижтимоий давлат ва барча учун фаровонлик таъминланган адолатли фуқаролик жамиятини куриш мақсади баён этилган.

Мақсадга эришиш йўли нималардан иборат? Улар жамиятимизда қандай янгиликларга, ўзгаришларга йўл очиб беради? Ушбу масалалар, айни пайтда малакали экспертлар томонидан жиддий таҳлил қилиниб, улар ҳақида турли фикр-мулоҳазалар билдирилмоқда. Қуйида номзоднинг сайловолди дастури хусусида билдирилган фикр-мулоҳазалардан айримларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

Холиджон КОМИЛОВ,
Ўзбекистон Қаҳрамони,
сенатор, Тиббиёт ходимларининг касбий
малакасини ривожлантириш марказининг
офтальмология кафедраси профессори:

— “Адолат” социал-демократик партиясидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Робохон Маҳмудованинг сайловолди дастури тўртинчи йўналиши соғлиқни сақлаш тизимида бағишланган. Унда жумладан, давлат ҳисобидан кўрсатиладиган тиббий хизматлар ва дори воситалари рўйхатини такомиллаштириш, ижтимоий дорихоналарни ривожлантириш, оғир касалликларни давлат томонидан даволашни кенгайтириш масалаларига алоҳида аҳамият қаратилган.

Бу масалаларга алоҳида эътибор берилиши бежиз эмас. Негаки, фуқароларга кўрсатиладиган тиббий хизмат даражаси такомиллаштирилиши муҳим. Чунки тиббий хизматлар ривожланмаса ва бу иш давлат томонидан амалга оширилмаса, соғлиқни сақлаш тизимида турли мураккабликлар, қийинчиликлар келиб чиқади. Касалликларни даволаш сифати ҳам, фуқароларнинг тиббиёт тизимида ишончи даражаси ҳам пасаяди. Айни пайтда дори воситалари рўйхатини такомиллаштириш борасида ҳам шундай фикрларни айтиш мумкин.

Эътибор беринг, юртимизга ҳар хил дори воситалари кириб келаверса, бу дори воситаларининг аҳоли соғлиғини яхшилаш ўрнига зарарли томонлари мавжуд бўлса, ҳўш, бунга ким жавоб беради? Шундай экан, давлат тиббиёт ташкилотларининг хизмат фаолиятини такомиллаштириш ва дори воситалари рўйхатини давлат томонидан қатъий эътибор билан шакллантириш ҳаётий зарурат ҳисобланади.

Президентликка номзод сайловолди дастурида бу йўналишдаги асосий мақсадни мамлакатимизда инновацион ривожланишни жадаллаштиришдан, иқтисодиётнинг барча тармоқларидан инновациялар ва технологияларни ишлаб чиқаришга кенг татбиқ қилишдан, инсон капитални, илм-фан ва инновация соҳаларини ривожлантиришдан иборат, деб белгилайди. Юртимиз, Ватанимиз тараққиёти учун хизмат қиладиган бундай гоёларни қўллаб-қувватлайман.

Инна КОРЖИКОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты,
Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси аъзоси:

— Мамлакатимизда хотин-қизларнинг жамиятда тутган ўрни алоҳида аҳамиятга молик масаладир. Хотин-қизларга муносабат маълум муддатнигина талаб этадиган масала эмас. Бу доимий изчилликни, мунтазам эътиборни ва қатъиятни талаб этадиган масала. Зеро, ҳар қандай жамиятнинг даражаси унинг аёлларга бўлган муносабати билан белгиланади, деган ҳикмат бежиз айтилмаган. Аёлларимизнинг оилада тутган ўрни беқиёс. Оқила аёллар ўз меҳри билан оиладаги муҳитни, қолаверса, бутун жамиятдаги мувозанатни сақлаб туради.

Номзод дастурида адолатли жамият ва ҳуқуқий давлат куриш жараёнида аёллар ва эркекларнинг тенг ҳуқуқчилигини таъминлаш, хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, уларнинг турли соҳа ва тармоқларда ўз қобилият ва имкониятларини рўёбга чиқариши учун шарт-шароитлар яратиш, ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини сўзсиз таъминлашга оид қонун ҳужжатларини ишлаб чиқиш ва такомиллаштириш ўз фаолиятининг устувор йўналишлари сифатида қайд этилган.

Номзод томонидан хотин-қизларнинг бандлигини таъминлаш, меҳнат шароитларини яхшилаш, айниқса, қишлоқ жойлардаги хотин-қизларни оилавий ва хусусий тадбиркорликка, хунармандчиликка кенг жалб этишга алоҳида эътибор қаратилгани ҳам эътирофга молик.

Энг муҳими, номзод жамиятда хотин-қизлар фаоллиги ва ролини оширишда бардавом бўлиб, барча бўғиндаги давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларида хотин-қизлар вакилларини кўпайтиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Маълумки, янгиланган Конституциямизда оила институтига алоҳида эътибор қаратилган. Жумладан, оила жамиятнинг асосий бўғини ҳамда жамият ва давлат муҳофазасида эканлиги, давлат оиланинг тўлақонли ривожланиши учун ижтимоий, иқтисодий, ҳуқуқий ва бошқа шарт-шароитлар яратиши, оналик, оталик ва болалик давлат томонидан муҳофаза қилиниши, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси оилани қўллаб-қувватлаш, мустаҳкамлаш ва ҳимоя қилиш, аъъанавий оилавий кадрларни сақлаш бўйича чоралар кўриши кераклиги алоҳида белгиланган.

Шунингдек, номзод ўз сайловолди дастурида мазкур ҳаётбахш конституциявий нормалардан келиб чиққан ҳолда, “Оналик, оталик ва болаликнинг давлат муҳофазаси тўғрисида”ги қонунни қабул қилиш ташаббусини илгари сурмоқда.

Бу эса, ўз навбатида, оила институти янги конституциявий нормалар асосида мустаҳкамлашни ҳамда янада такомиллаштиришни тақозо этади.

Номзод оилаларда тенг ҳуқуқли ва адолатли муносабатни, маънавий-ахлоқий муҳитни мустаҳкамлаш ва соғломлаштиришнинг самарали механизмларини яратишга алоҳида эътибор қаратган.

Бунинг учун, аввало, оилавий ажримларнинг олдини олиш чораларини кўриш керак. Шунингдек, оила институти мустаҳкамлаш бўйича миллий индексларни ишлаб чиқиш зарур.

Номзод дастурида репродуктив саломатлик ва демографик ривожланишни барқарор таъминлаш мақсадида “Соғлом оила — соғлом жамият 2030” дастурини ишлаб чиқиш ва амалиётга татбиқ этиш режасини ҳам алоҳида қайд этиб ўтган. Чиндан ҳам, жамиятнинг соғломлашиши оиладан бошланади. Соғлом оилалар умумлашиб, ягона соғлом жамиятни ташкил этади. Бу ерда гап, албатта, оиланинг ҳам жисман, ҳам маънан соғломлиги ҳақида кетаётгани масаланинг долзарблигини янада оширади, деб ўйлайман.

ЯШИЛ ТАРАҚҚИЁТ УЧУН!

О'ЕЕР

Ўзбекистон Ekologik partiyasi

Хайрилло ГАППАРОВ,
Ўзбекистон Экологик партиясидан
Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод
Абдушукур Хамзаевнинг ишончли вакили:

— Муддатидан олдин ўтказилиши белгиланган бу йилги Президентлик сайловига Ўзбекистон Экологик партиясига ҳам барча партиялар учун яратилган тенг имкониятлардан фойдаланган ҳолда бугунги қизғин сиёсий жараёнларга “Яшил тараққиёт учун!” шиори остида мамлакатда экологик барқарорлиқни таъминлаш ҳамда табиий ресурслардан самарали ва оқилона фойдаланиш, “яшил” иқтисодиётга ўтишни жадаллаштириш орқали аҳолимизнинг қулай атроф-муҳитга бўлган ҳуқуқларини рўёбга чиқариш, халқимиз ва келажак авлод учун муносиб турмуш шароитларини яратиш ҳамда фаровон жамиятни барпо этиш мақсади билан қадам қўйди.

Партия олдига қўйилган мақсад ва вазифаларни ҳал этиш учун Ўзбекистон Экологик партиясидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод ўзининг алоҳида дастурини таклиф этмоқда.

Номзоднинг сайловолди дастурида мамлакатнинг барқарор ривожланишини таъминлаш ва “яшил” иқтисодиётга ўтишни жадаллаштириш, экологик хавфсизликни таъминлашга қаратилган давлат сиёсатини амалга ошириш, мамлакатнинг энергетика хавфсизлигини таъминлаш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, аҳоли учун қулай атроф-муҳит шароитларини яратиш, иқлим ўзгаришларига мослашиш, орол фожиаси оқибатларини юмшатиш ва оролбўйи ҳудудини янада ривожлантириш, давлат ва жамият бошқаруви, суд-ҳуқуқ тизимида ислохотлар самарадорлигини ошириш, соғлиқни сақлаш, таълим илм-фан ва маданий-маърифий соҳаларни янада ривожлантириш каби йўналишларда мақсадли вазифалар қатор таклиф ташаббуслар илгари сурилмоқда.

МАМЛАКАТНИНГ БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШНИ ТАЪМИНЛАШ ВА “ЯШИЛ” ИҚТИСОДИЁТГА ЎТИШНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ ЙЎНАЛИШИДА:

Иқтисодиётнинг барча соҳаларини “яшил” иқтисодиёт тамойиллари асосида ривожлантиришга йўналтирилган сиёсат юритиш ва бу орқали табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, уларни тежаш ва биологик ресурсларнинг қайта тикланишини таъминлаш;

Мамлакатдаги асосий ишлаб чиқарувчилар, айниқса, йирик корхоналарни яшил технологияларга йўналтириш;

Ватанимиз инвестициявий жозибдорлигини ошириш мақсадида “Яшил виза” (“Green Visa”) дастурини жорий этиш орқали юртимизга табиий ресурслардан самарали фойдаланишга капитал жалб қилиш;

Ҳудудларнинг “яшил иқтисодиётга ўтиш индекси”ни ишлаб чиқиш каби вазифалар мақсад қилинган.

ЭКОЛОГИК ХАВФСИЗЛИКНИ ТАЪМИНЛАШГА ҚАРАТИЛГАН ДАВЛАТ СИЁСАТИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ЙЎНАЛИШИДА:

Экология соҳасидаги тарқоқ қонунчилик ҳужжатларини кодификация қилиш орқали табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш тартиби ва талабларини ягона соҳавий кодекслар жумладан, Экология кодекси, Сув кодекси, Ўрмон кодексида мустаҳкамлашни таъминланади.

Халқаро ҳуқуқ нормаларини миллий қонунчиликка имплементация қилиш, мамлакат манфаатларига мос келувчи халқаро ҳуқуқий ҳужжатларга қўшилиш чоралари кўрилади.

